BU TESTEKİ SORULAR MİRAY VE MEB 3 ADIM SORU BANKASINDAN ALINMIŞTIR.

1. Lucy, tarihçilerin feodalite adını verdikleri bir dönemde, İngiltere'nin kırsalında dünyaya geldi. Babası dar gelirli bir zanaatkârdı ve toplumsal saygınlık açısından da çok istenir durumda değildi. Lucy de babasının saygınlığını devralacak ve muhtemelen babasından daha zengin olmayan bir zanaatkâr ile evlenecek ve kendi kaderini paylaşacak çocuklar dünyaya getirecekti. Ancak bir gün kasabanın dışında gezinirken, ilerideki malikânede yaşayan genç adamla tanıştı. İlişkileri kısa sürede gelişti ve her ikisinin ailesinin de güçlü itirazına karşın evlendiler. Lucy mucizevi bir biçimde sınıf atlamış, hayal bile edemeyeceği bir yaşantıya kavuşmuştu. Zaman zaman biricik kızının kendi geldiği sınıftan birine aşık olma olasılığı aklına geliyor, kalbi sıkışıyor, bayılacak gibi oluyordu.

Bu parçada hikâyesi anlatılan Lucy'nin, aşağıdaki tabakalaşma sistemlerinden hangisini kullanan bir toplumda yaşadığı söylenebilir?

A) Kapalı tabakalaşma sistemi
B) Kast sistemi
C) Yarı açık tabakalaşma sistemi
D) Açık tabakalaşma sistemi
E) Sınıfsız toplum sistemi

Felsefe Atölyesi

2. Sosyoloji dersinde öğrencilere, toplumsal etkileşim tiplerini daha iyi kavramaları için kavram çalışması yaptırılmıştır.

	Tanımlar	Kavramlar
1.	Güç kullanarak bir kişiyi kontrol etme, zarar verme ya da karşı çıkma girişimi	– – – –
2.	Bir beklenti ya da hedef doğrultusunda yapılan yarış	– – – –
3.	Grubun veya genel olarak toplumun beklentilerine uygun davranma, davranışlarını ona göre ayarlama	– – – –

Verilen tanımlara gelecek kavram karşılıkları aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	1	2	3
A)	Mübadele	Rekâbet	Uyum
B)	Çatışma	Rekâbet	Uyum
C)	Rekâbet	Çatışma	Uyum
D)	Çatışma	Rekâbet	Uyarlama
E)	Çatışma	Rekâbet	İş birliği

3.

Bireyler ve gruplar arasında belirli bir hedefe ya da ödüle ulaşmak için gerçekleşen yarıştır.

Bireyler ve gruplar amaçlarına ulaşmak, arzularını tatmin etmek için kabul edilmiş bir dizi kurallar çerçevesinde etkileşimde bulunur.

Bu iki arkadaşın hakkında sohbet ettikleri kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Benzeştirme

B) Çatışma

C) Rekâbet

D) Mübadele

E) Uyarlama

5.

Toplumsal yapıya ilişkin verilen şemayı dikkate alarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Toplumsal yapıyı oluşturan ilişkiler ağında bir fiziki bir de kültürel yapı vardır.

B) Toplumsal ilişkiler, statüler, roller, tüm bunları düzenleyen norm ve değerler kültürel yapı unsurlarıdır.

C) Bir toplumun barınma ve yerleşim şekilleri, mimarı tarzı, bunlardan doğan köy, şehir ve metropoller fiziki yapı unsurlarıdır.

D) Bir toplumun unsurları toplumsal yapıdan etkilenirken, toplumsal yapı da o unsurları etkileyerek kendi varlığını sürdürür.

E) Büyük şehirlerdeki mimari anlayış aynı zamanda kültürel yapı unsurlarını da etkiler.

4.

Nüfus potansiyeli, bir ülkenin varlığının ve kalkınmasının en önemli unsurudur. Ülkelerin ilk amacı, nüfusun en etkili şekilde eğitilerek toplumsal ihtiyaçları karşılayabilecek potansiyele getirilmesini sağlamaktır. Vasıflı insana ulaşmaktır. Nüfus sayısı içerisinde okuma yazma oranının yüksek olması tek başına yeterli değildir. Önemli olan nüfusun verimliliği ve toplumun her yönden kalkınmasıdır.

Verilen parçaya göre nüfusun en önemli özelliği aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

A) Nüfus artış hızının düşük olması

B) Genç nüfus oranının fazla olması

C) Yüksek okuma yazma oranına sahip olması

D) Doğum ve ölüm oranının dengede olması

E) Bireylerin nitelikli eğitim alması ve üretici olması

6.

Toplumsal farklılaşma ve buna bağlı olarak ortaya çıkan hiyerarşi, toplumsal bir eşitsizlik oluşturur. Toplumların saygınlık ve güç gibi ölçütler çerçevesinde geliştirdiği ölçütler söz konusu hiyerarşi ve eşitsizliği yaratır. Bu hiyerarşinin temelinde mal ve mülkün eşit olmayan dağılımı, iktidarın eşit olmayan dağılımı veya toplumsal statülerin eşit olmayan paylaşımı vardır.

Bu parçada hangi ölçütler ve koşullarda ortaya çıktığı açıklanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal prestij

B) Toplumsal sınıf

C) Toplumsal tabakalaşma

D) Toplumsal statü

E) Toplumsal kurum

7.

Orta Çağ Batı toplumlarında asil olmak, Hindistan'da Brahman olmak, günümüz sanayi toplumlarında da zengin olmak üst tabakada olmanın ön koşullarından sayılır. Bu koşulların farklılığını alt tabakalar için de örneklemek mümkündür. Gelecekte tabakalaşmaların nasıl şekilleneceği ise ayrı bir değerlendirme konusu olabilir.

Paragrafa göre tabakalaşma için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılabilir?

A) Tabakalaşmanın belli bir ölçütü vardır.

B) Tabakalaşma yapısı topluma ve zamana göre değişir.

C) Tabakalaşma toplumsal işleyişin temel niteliğidir.

D) Yöneten ve yönetilenler oldukça tabakalar varlığını sürdürür.

E) İnsan ihtiyaçları tabakalaşmanın temel dinamiğidir.

8.

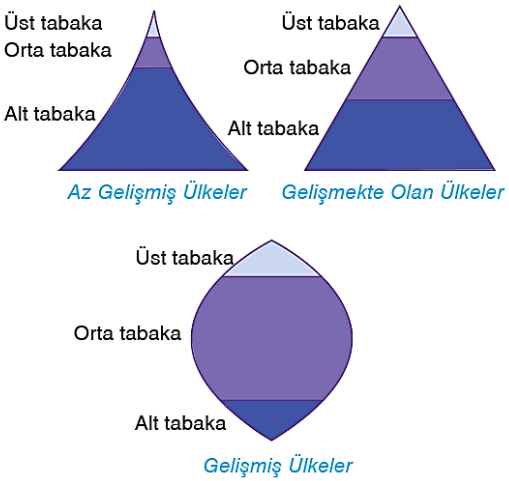

Verilen tabakalaşma piramitlerinde, toplumsal tabakaların sınıflanmasında, aşağıdaki ölçütlerden hangisi temel alınmış olabilir?

A) Toplumsal saygınlık

B) Statülerin dağılımı

C) Siyasi erkin dağılımı

D) İnanç farklılıkları

E) Gelir düzeyi ve yaşam biçimi

Felsefe Atölyesi

9.

2021 yazında Marmaris'te yaşanan büyük çaplı orman yangınları tüm ülke genelinde büyük üzüntüye sebep olmuştur. Ülkenin dört bir yanından yangında zarar görmüş insanlara, hayvanlara katkı sağlaması amaçlı büyük yardım kampanyaları düzenlenmiştir. Çoğu vatandaş elinden ne geliyorsa, kimi yangın bölgesine giderek kimi de maddi olarak destek olmaya çabalamıştır.

Bu üzücü durumda hemen hemen tüm insanların ortak bir hedef doğrultusunda hareket etmeleri aşağıdaki hangi kavrama örnektir?

A) Mübadele

B) İş birliği

C) Uyum

D) Uyarlama

E) Benzeştirme

10.

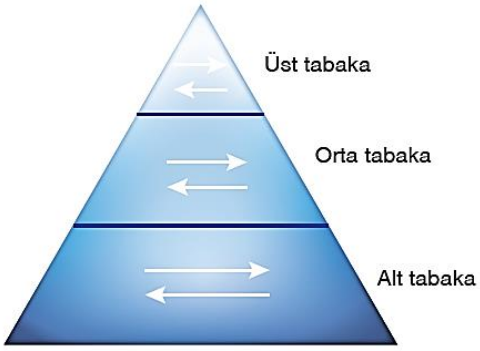

Bir toplum içerisinde yatay hareketlilik

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir yatay hareketlilik örneğidir?

A) Pandemi sebebiyle iflas eden bir iş insanının işçi olarak çalışmaya başlaması

B) Bir bürokratın milletvekili olarak seçilmesi

C) Bir işçi çocuğunun iyi bir eğitim sonucu ünlü bir doktor olması

D) Yıllardır bankada çalışan birinin rakip bankadan teklif alıp iş değiştirmesi

E) Dar gelirli bir memurun yüklü bir mirasla yaşamını değiştirmesi

11. Kış mevsiminin çok sert geçtiği ve uzun sürdüğü özellikle Doğu illerinde insanlar vakitlerini genellikle kapalı mekânlarda geçirirler. Sosyal hayatları da buna göre şekillenir. Buna bağlı olarak kapalı mekânlarda kafelerde, kahvehanelerde vb. yerlerde zengin bir sosyal etkileşim kültürü görülür. Ama kış aylarının bu kadar soğuk ve uzun geçmediği illerde durum tam tersidir. Örneğin Antalya'da insanlar kış aylarında da sosyal hayatlarını dışarıda sürdürmeye devam edeceklerdir ve tamamen kapalı mekânlarla kendilerini sınırlandırmalarına gerek olmayacaktır.

Bu parçada toplumsal yaşamın özellikle hangi yönü üzerinde durulmuştur?

A) Belli bazı kurallara dayanması

B) Doğa koşullarından etkilenmesi

C) Zaman içinde değişikliğe uğraması

D) İnsan ilişkilerinin ürünü olması

E) İnsanların davranışlarına yön vermesi

12. Uzun yıllar özel sektörde çalışan İrem öğretmen, çalışma koşullarının daha rahat olması ve maddi olarak da daha çok getirisi olacağını düşündüğü için çalıştığı kurumdan istifa edip devlet okuluna geçmeye karar vermiştir. Bu kararı doğrultusunda sınava girmiş ve uzun bir bekleyişten sonra da devlet okuluna ataması gerçekleşmiştir.

Buna göre İrem öğretmenin özel sektörden ayrılıp devlet okuluna geçmesi aşağıdaki kavramlardan hangisine örnektir?

A) Coğrafi alanda dikey hareketlilik

B) Sosyal alanda dikey hareketlilik

C) Sosyal alanda yatay hareketlilik

D) Coğrafi alanda yatay hareketlilik

E) Aşağıdan yukarıya dikey hareketlilik

13. Nüfus yoğunluğuna bakarak bir yerleşim birimini köy olarak değerlendirmek artık mümkün değil. Ya da şöyle diyelim; köyler az nüfuslu olmak zorunda değildir. Yaşam tarzlarının farklılaştığı, ekonomik faaliyetlerin çeşitlendiği yerleşim birimlerine artık köy denemez. Yerleşim birimlerini hukuki tanıma göre değil sosyolojik değerlendirmelere dayanarak açıklamak gerekir.

Buna göre köy yerleşim birimi için aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle <u>söylenemez</u>?

A) Sosyolojide köy olarak adlandırılan yerleşim birimleridir.

B) Yaşam şekilleri benzer olan yerleşim birimleridir.

C) Tarıma dayalı sanayi ürünlerinin üretildiği yerleşimlerdir.

D) Rekabete dayalı ilişkilerin söz konusu olduğu toplumsal gruptur.

E) Samimi ilişkilerin yaygın olarak yaşandığı toplumsal gruplardır.

15. Günümüzdeki anlamıyla ilk kentlerin ortaya çıkışı, Sanayi Devrimi ile olmuştur. Sanayi Devrimi ile birlikte kentlerin ekonomik yapısı tamamıyla değişmiş, makineye dayalı üretimin yapılması geleneksel köy yapılarını etkilemiştir. Fabrikaların yakınında kurulan ve kente göç eden insanların oluşturduğu sanayi kentleri doğmuştur.

- Kentler, çeşitli etnik grupları, kültür ve meslek grupları, toplumsal sınıf ve tabakaları içine alan heterojen bir yapıdadır.
- Belirleyici olan ekonomik etkinlikler sanayi, ticaret ve hizmet sektörüdür.
- Sağlık hizmetleri, altyapı, haberleşme; kültürel, siyasal alan ve eğitim alanındaki yenileşme ve ilerlemeler kentlerin cazibesini artırmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kentlere ait bir özellik <u>değildir</u>?

A) Ürünlerin taşınmasında teknoloji ve ulaşım araçlarının gelişmesi

B) Köylerde üretim fazlalığının değişimi için pazar görevi yapacak büyükçe bir yerleşim alanı olarak işlev görmesi

C) Makineye dayalı seri üretim ile ihtiyaç fazlası malların üretilmesi

D) Belirleyici olan ekonomik etkinliklerin ve tüketimin homojen yapıda olması

E) İş imkânlarının fazlalığı nedeniyle yoğun göç alması

14. Metropoller sanayi ve ticaret başta olmak üzere birden fazla merkeze ayrılmıştır. Metropoller sadece kendilerine değil çevrelerine de üretim, ticaret, ulaşım, kültür, sanat, hizmet sektörü, eğitim gibi birçok alanda hitap edebilen çok merkezli kentlerdir. Bu tip kentlerin bir bölgesi sanayi merkezi iken başka bir bölgesi ticaret merkezi durumunda olabilmektedir.

Buna göre metropollerle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi doğrudur?

A) Kişilere sağlamış oldukları iş imkânlarından dolayı oldukça kalabalık bir nüfusa sahip olduklarından sürekli göç almakta ve kapladıkları alanlar genişlemektedir.

B) İnsanlar arası birincil ilişkiler sonucunda ortaya çıkan statü, rol, değer ve anlamlar da ortak mahiyettedir.

C) Akrabalık bağları güçlü olduğundan geniş aile denen aile tipi görülmektedir.

D) Tarımda makineleşmenin artması ile üretim geçimlik olmaktan çıkmış pazar için üretime dönüşmüştür.

E) Dış toplumsal çevre ile ilişkileri sınırlı olduğundan içine kapalıdır, doğal çevreye bağlılık ise fazladır.